

MERHABA

Biz bu sayıyı hazırlarken çok şey oldu.

Paris'te Charlie Hebdo'ya sabah saatlerinde iki İslamcı militan tarafından saldırı düzenlendi; on iki dergi çalışanı öldürüldü. Bu katliamla aynı dönemde Nijerya'da Boko Haram örgütü Baga kasabasına saldırdı ve en az iki bin kişiyi katletti; sokakların cesetlerle dolu olduğu haber bültenlerinde nakledildi. Danimarka'da ifade özgürlüğü konulu bir toplantıya silahlı saldırı düzenlendi, özgürlükler ülkesi ABD'de geçtiğimiz yazdan bu yana siyahlar güvenlik güçleri tarafından 'daha güvenli bir Amerika için' öldürüldü. Kobanê, 134 gün süren direnişin ardından IŞİD saldırılarından kurtuldu ancak Ortadoğu'daki istikrarsız ortam varlığını korudu; yüz binlerce Ezidi, Süryani, Arap ve Kürt yerinden yurdundan oldu. Eren Keskin 2005 yılında yaptığı bir konuşma gerekçesiyle TCK'nin akıllara zarar 301. maddesinden on yıl hapse mahkûm edildi. Pınar Selek müebbetle yargılandığı davadan dördüncü kez beraat etti, savcı ise kararı beşinci kez temyiz etti. Barış görüşmeleri devam etti; heyetler bir İmralı'ya gitti bir Kandil'le görüştü. Hükümetin önerisi olan iç güvenlik yasa tasarısı "kamu güvenliğinden taviz vermeyiz" nidaları eşliğinde yasalaştı. Artık hiç olmadığımız kadar güvendeyiz!

Biz bu sayıyı hazırlarken çok şey oldu!

Güvenlik adına her yerde kontroller artırılırken onlarca kadın erkekler tarafından öldürüldü. Boşanmak istediği için öldürüldü. Barışma teklifini reddettiği için öldürüldü. Koruma kararına rağmen öldürüldü. Bu kadınları bazen nikâhlı eşleri bazen nikâhsız eşleri öldürdü. Zaman zaman erkek arkadaşları öldürdü, bazen de babaları ya da erkek kardeşleri ve erkek akrabaları.

Tüm bunlar olurken pek çok kadın tecavüze ve tacize uğradı. Bazıları tek başına eve gidiyordu, bazıları karanlık bir sokaktan geçiyordu, bazıları işteydi, çalışıyordu, bazıları evde uyuyordu, bazıları apartmandan içeri girmek üzere çantasının fermuarını henüz açmıştı, bir kısmı kalabalık bir otobüsteydi, bir tanesi de boş bir dolmuşta. Özgecan Aslan evine gitmek için bindiği bir dolmuşun sürücüsü tarafından öldürüldü, sürücünün babası ve yanlarında bulunan başka bir erkek işbirliğiyle önce kanıtları yok etmek için bilekleri kesildi, ardından tüm bedeni yakıldı. Bundan sonra söyleyeceğimiz her kelime, önce faillere ondan da önce erkeklige lanet okumaktan öteye geçemiyor. Faillerin akla sığmayacak sebeplerden tahrik indirimi aldığı, tecavüze uğrayan, tacize, şiddete maruz kalan kadınların açık saçık giyinmekle, geç saatte sokakta dolaşmakla, gülmekle, konuşmakla, adım atmakla suçlandığı yargı süreçlerinde söyleyeceklerimiz ne yazık ki

bizi bir adım ileriye taşıyor. Tüm bunlar karşısında kadın örgütlülüğünü büyütme daha fazla ihtiyaç duyuyoruz.

Biz bu sayıyı hazırlarken çok şey oldu!

Bu korkunç caniliğin karşısında elbette kadınlar sessiz kalmadı. Pek çok şehirde kalabalık eylemler düzenlendi. Özgecan'ın katillerinin cezalandırılması için kampanyalar başlatıldı. Ve pek çok kadın yaşadıklarını, taciz hikâyelerini sosyal paylaşım sitelerinde #sendeanlat hashtag'yle anlatmaya başladı. Çoğumuz çok kalabalık ya da çok تنها otobüslere, dolmuşlara binmiyoruz. Kullandığımız toplu taşıma araçlarında göz ucuyla kadınları sayıyoruz ve tedirgin olunca bir kadınla göz göze gelmeye çalışıyoruz. Anahtarlarımızı parmaklarımızın arasından geçirip delici ve acıtıcı yumruklar oluşturuyoruz. Yanımızda bizim de çok canımızı yakan biber gazı spreyi taşıyoruz. Karanlık sokaklarda yürürken telefonla konuşuyoruz. Tenha caddelerde yakında oturan bir arkadaşımızı telefon rehberinden seçip, parmaklarımızı telefonun "ara" butonuna ayarlayarak yürüyoruz. Kulaklık takıyoruz ama tedirgin olunca müziğin sesini biraz kısıyoruz. Duraklı taksi kullanmaya çalışıyoruz, içimize bir kurt düşünce taksinin plakasını hemen arkadaşımıza yolluyoruz... Bunlar sadece basit bir günün tedbirleri. İşten eve dönerken, arkadaşla buluşmaya giderken alınan tedbirler... Herhangi bir kadının basit bir günü tacize veya tecavüze uğramamak için alınan tedbirlerle dolu. Tabloya bakınca, benzer bir olayın herhangi birimizin başına gelmemesinin sadece şanslı bir tesadüf olduğunun hepimiz farkındayız.

Biz bu sayıyı hazırlarken çok şey oldu!

Aynı hashtag'de erkekler de yorumlarını paylaştılar. Elbette çoğu tepkilerini gösteriyor, kadınların yanında olduğunu söylüyor. Kendini hükümete yakın gören bazı yayın organlarının ve topluma mal olduğunu düşünen bazı ünlü şahısların talihsiz(!) açıklamalarını ciddiye almazsak, yapılan destekleyici yorumların çoğunun işaret ettiği yol, "kadınlarımızın yüceliği ve onları koruyup kollamanın gerekliliği." Basit bir günün fon müziğini oluşturan "tacize uğramamak için alınan tedbirler"i düşündüğümüzde, "buna da tamam" diye ikna olası gelir mi insanın! Onca kadın sokağa dökülmüşken, senelerdir kadın cinayetlerine dikkat çekmeye çalışılırken, yasalar değişsin, cezalar caydırıcı olsun diye dil dökülürken, insan bir kere de düşünmez mi kadınları koruyup kollamak değil de bu erkekliği savıp savurmak gerekmez mi diye!

Bu cinayetlerin faili hepimizce malumdur. Her gün, hem toplumun kurallarıyla hem devletin yasalarıyla büyütüp kolladığımız, hanel gelmesin diye türlü söylemler ve ceza indirimleriyle koruduğumuz erkekliktir, erkeklerdir. Son dönemlerde "kadın erkek eşit değildir, kreş eken huzurevi biçer, kadın isyankâr olmamalı, kadın mahallenin namusudur" diyerek ayrımcılığı

kışkırtan söylemler ve yaptırımlar bu cinayetlerin sorumlusudur. Çözümse şiddet kültürünü yeniden üreten idam cezasını tartışmakta değil, bu zihniyeti sorgulamaktadır.

...

Dergimizin bu sayısında Evren Balta'yla yaptığımız "Güvenlik Devletinde Güvenliksiz Yaşamlar Üzerine" isimli söyleşide tüm dünyada kapsamı gittikçe genişleyen güvenlik algısı ve artan pazar ilişkisini konuştuk. Öte yandan iktidar karşısında konumlanan herkesin maruz kaldığı şiddet ve bu şiddet karşısında uygulanan cezasızlık rejimi de söyleşideki tartışma noktalarımızdan bir diğerydi. Güvenlik deyince akla gelen diğer iki kelime de elbetteki polis ve silahlar. Rela Mazali, bu sayımızdaki "Silahlardan Söz Etmışken: Militarize Bir Toplumda Silah Denetimi Söylemini Dolaşıma Sokmak ve Güvenlik Güçlerini Silahsızlandırmak" isimli makalesinde silahlanma ile şiddet arasındaki doğru orantılı ilişkiyi ev içlerine odaklanarak anlatıyor. İsrail'deki Silahsız Mutfak Masaları adlı feminist kampanyanın da içeriğinin ve kazanımlarının yer aldığı bu makalede hayatımızın her alanına sirayet eden militarizasyon ve silah kültürü tartışmaya açılıyor. Artan güvenlik söylemi ve beraberinde sıkça dile getirilen sözümona caydırıcı cezalardan ikisi idam ve hadım, Esra Aşan'ın "Hadım ya da İdam Cezası Eril Şiddete Çözüm Olabilir mi?" isimli yazısında ele alınıyor. Yazı kamuoyunda sıkça önerilen bu gibi cezai uygulamaların şiddetin temelini oluşturan cinsiyetler arası tahakküm sistemini ve erkek egemenliğini sorgulamaktan ne derece uzak olduğunun altını çiziyor.

Günümüzde örgütlenmelerin geçirdiği dönüşümler ve feminizmin farklı tezahürleri üzerine Angela Davis ile yaptığımız "Günümüzde Feminizmler ve Örgütlenme Üzerine" başlıklı kısa söyleşide ise günümüz toplumsal hareketleri içerisinde feminizmin durduğu nokta ve tarihsel anlamda geçirdiği birtakım dönüşümler ele alınıyor.

Bu sayıda yer alan diğer bir yazı ise Feryal Öney'e ait. "Yazarak Hayatta Kalan, Yaralarını Şiirle Saran Bir Şaire; Yaşar Nezihe Bükülmez" isimli yazıda 1880-1971 yılları arasında yaşamış bir şairenin hayatı, hayatta kalma mücadelesi ve bunları yansıttığı dizeleri paylaşılıyor.

Bu sayımızda son olarak Afsaneh Najmabadi'nin "Cinselliğin Cinsi ya da *Jins*'in Cinselleştirilmesi" isimli makalesi yer alıyor. Afsaneh Najmabadi, cins ve cinsiyet kavramlarının İran'daki tarihsel gelişimini ve değişimini farklı türlerdeki kaynaklardan örneklerle ele alıyor. Ve bu kavramlardaki değişimin toplumsal pratiklere etkisini çeviri pratiğinin kendisini de sorguladığı kapsamlı bir analizle tartışıyor.

Bu sayımızın kapak fotoğrafı Çiğdem Üçüncü'ye ait, Özgecan Aslan cinayetinin protesto eyleminden. Dayanışma dolu bir 8 Mart dileğiyle keyifli okumalar!